

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Kalvergezondheid verbeteren met goed biestmanagement

onderwerp

biestmanagement en hygiëne

verschijnselen

verminderde kalvergezondheid

oorzaak

verhoogd kiemgetal van de biest en melkverstrekters

aanpak

optimaliseren van de bedrijfsvoering

Tijdens een bedrijfsbezoek mopperde een veehouder flink over de te hoge kalversterfte, vooral in de eerste drie levensweken. Ik vaccineer al jaren op dit bedrijf tegen kalverdiarree en het rantsoen van de droge koeien is op orde. Er zijn ruim voldoende eenlinghokjes, die goed worden gereinigd en gedesinfecteerd. Het biestmanagement leek op orde. Ik stelde voor om van vijf kalveren tussen de twee en vijf dagen een bloedje te nemen. Op de praktijk kunnen we relatief simpel de serum-Brix-waarde bepalen. We draaien het bloed in de centrifuge af en bepalen met een refractometer de Brix-waarde. Met een formule kunnen we vervolgens de IgG-waarde berekenen. Zo hebben we een betrouwbare indruk van de hoeveelheid antistoffen die het kalf de eerste levensdagen via de biest heeft opgenomen. Het kalf wordt zonder antistoffen geboren en het is voor de weerstand cruciaal dat het kalf voldoende antistoffen opneemt. Als de serum-Brix-waarde en dus de IgG-waarde goed is, weten we dat het eindresultaat, antistoffen in het kalf krijgen, goed is verlopen. De serum-Brix-waarde was oké en alle vijf de waarden waren vergelijkbaar, maar het kon zeker hoger. Het biestmanagement was niet slecht, maar het is mogelijk om meer immunoglobuline G (IgG) in het kalf te krijgen.

Tijdens het bezoek heb ik met de veehouder ook gekeken naar de bewaarde biest in de koelkast en de hygiëne van de kalveremmers. Ik heb voorgesteld om met een kweek het kiemgetal van de melkverstrekters en de biest te bepalen. Het kiemgetal was van beide veel te hoog. Als kalveren biest krijgen met een hoog kiemgetal, is de opname van de antistoffen in de darm veel lager. Als de melkversters niet goed schoon zijn, neemt het kalf veel bacteriën op, met een grote kans dat hier ook schadelijke bacteriën tussen zitten. Dat werkt niet positief op de gezondheid van kalveren. Ik belde de veehouder en hij wilde hier direct mee aan de slag. Ik gaf hem een paar adviezen die zonder veel extra inspanning hopelijk een beter resultaat zullen geven. Hij spoelt de melkverstrekters nu eerst om met lauw water (ongeveer 30 graden), zodat de melkeiwitten niet gaan hechten aan de emmer. Ook gebruikt hij nu het reinigingsmiddel voor de melkinstallatie. Dit is een alkalisch, chloorhoudend reinigingsmiddel met een pH van 11 tot 12. Samen met heet water (>60 graden) moet dit de melkversters (ook die voor de biest), brand-schoon maken. Op dit moment gaat het erg goed met de kalveren. De komende maanden moet blijken of deze maatregelen blijvend positief werken op de kalvergezondheid.